

Izhaja trikrat na teden
vsaki torek, četr-
tek in soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago) \$3.00. Za Ev-
ropo \$3.50. Za Chica-
go \$3.50.

Ključ do napredka
je edinstvo

Issued three times a
week every Tues-
day, Thursday
and Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3-
50. For City of Chi-
cago \$3.50.

Ključ do zmage
je edinstvo

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL.,
UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 128.

CHICAGO, ILL., TOREK, 31. OKTOBRA—TUESDAY, OCTOBER 31, 1922.

LETO (Vol.) VII.

KRIZA V ITALIJI

FAŠISTI NA KRMILU.

Rim, 30. okt. — Vpliv fašistovske patriotične organizacije v Italiji rapidno narašča in je že dosegel najvišje vladne kroge v Italiji. Vpliv fašistov je tako silen, da je vrgel sedanji vladni kabinet raz stolcev. Ministrski predsednik Facta je moral odstopiti in žnjim cel kabinet radi silnega političnega pritiska fašistov, katerih vpliv je preplaval že zadnjo gorsko vas v Italiji.

Patriotična organizacija fašistov je za Italijo dobra stvar. Glavni namen fašistov je sto-procentni patriotizem. Po vseh večjih in manjših mestih imajo svoje lokale s svojimi lokalnimi načelniki, ki v slučaju potrebe odločno nastopijo politično in s silo če potreba. Tako smo videli pri zadnjih komunističnih poizkusih v severni Italiji nastopiti fašiste s silo, ki so kar na svojo roko zadušili vse revolucionarne poizkuse komunistov in socialistov. Iz narodnega in patriotičnega stališča so fašisti Italiji velika opora. V njih patriotični zagrnjenosti pa prestopijo čisto krati meje narodne tolerance. Tako so že večkrat naprimer zdivjali po Goriškem, v Trstu in Istriji proti Slovincem, ker zadnji ne morejo po-
zahiti čez noč, da so Slovenci. Kdorkoli se jim zdi za Italijo premar patriotičen, nastopijo proti njemu. Italijanska vlada jih seveda ne ovira pri teh poizkusih, ker razume, da je to nji v korist. Glavni sedež fašistov je mesto Milan.

Italijanski kralj je baie koncem zadnjega tedna povabil na zasebno konferenco načelnika fašistov Signorja Benito Mussolino. Politični voditelji raznih strank so mnenja, da kralj želi zvedeti, kakšen kabinet si žele patriotični fašisti, ki so sedanjemu kabinetu vsestransko nasprotovali. Ker je pozvan h kralju ob enem tudi Salandro vnet pristaš fašistov in izboren, več državnik, je javnost prepričana, da bo kralj po-
veril farmiranje enemu izmed fašistovskih voditeljev.

Ker je po več mestih v Italiji pro-
glašen preki sod vsled zadnjih ne-
mirov, ki so nastali med prebival-
stvom vsled notranjih političnih pre-
pirov, so fašisti mobilizirali svoje
sile in zasedli nekatera mesta. Vlada
je storila iste korake in poslila voja-
štvo na pozorišča. Toda vojaštvo in
fašisti si podajajo roke in razven
malih prask v Gremoni vlada meč
vladnimi vojniki in fašistovskimi če-
tami najlepše prijateljstvo. Vladi sa-
mi je znano, da vojaštvo se ne bi bo-
rilo proti fašistom, kakor tudi ne fa-
šisti proti vojaštvu, ker koncem
konca so vojniki in fašisti eno.

Najbolj so nezadovoljni med vse-
mi italijanskimi socialisti in komu-
nisti, ker jim fašisti prav vestno
gledajo pod prste. Pa tudi druge
stranke so alarmirane, ker jim fa-
šisti zabranjujejo vsako akcijo. Vse
to je porodilo za Italijo krizo, ker
splošna nezadovoljnost kipi tudi iz
političnega kotla polentarijev.

RUDARJI POVEDALI KOMI- TEJU KJE LAHKO NAJDE ZLO

Washington, D. C., 30. okt. — Se-
stavljena mešana komisija iz zastop-
nikov operatorjev, publike in vlade
Združenih Držav, bo te dni pričela
z preiskovanjem, kakor ji je bilo su-
gestirano v pogodbi med operatorji
in rudarji na podlagi spravne pogode
v Clevelandu.

Očbor združenih ameriških pre-
mogateljev je danes obvestil ta prei-
skovalni komitej, kateri bo proučeval,
kako naj se uredi bodočo plačilno
lestvico, da bi bila pravična za obe
stranke enako, kako naj vodi svoje
preiskovanje in kam naj pogleda, da
bo našel vzroke zakaj operatorji pro-
dajajo svoj premog nekaterim izvo-
lenim ceneje, kakor drugim. V svoji
resoluciji odbor premogarjev su-
gestira komiteju:

“Komitejova prva dolžnost je, da
pronaide produkcijsalno ceno pre-
moga, koliko namreč stane tona pre-
moga operatorje in za koliko ga po-
tem prodajo tona konsumentom. Po-
tem pa najdite, kam gre svota, ki
ostane od produkcijsalne cene, kdo
ta profit spravi.”

“Mi hočemo tudi vedeti, zakaj o-
peratorji prodajajo raznim podjet-
jem, kot so železnice in drugi mno-
go ceneje premog, kakor ga prodaja-
jo navadnim konsumerjem. Po na-
šem mnenju dela ravno to vedno te-
že naša celotni industriji.”

“Smo tudi proti temu, da bi se
plače premogarjev uravnale na pod-
lagi dnevnega zaslužka, ker dnevni
zaslužek se razlikuje. Vpošteva naj
se letni zaslužek in na podlagi iste-
ga urena bodočo plačilno lestvico.”

De kdor ni slep ta lahko vidi, da
premogarji so pokazali preiskovalne-
mu komiteju kje je ključ, s katerim
lahko najdejo vsa zla, ki vedno ogro-
žajo mir med operatorji in premoga-
rji. Zlasti zadnja točka, ki se tiče
dnevnega in letnega zaslužka je naj-
važnejša. Javnost včasih sliši, ko
kak premogar na kateri dan malo
več zasluži po gotovih naključjih, si
dela sodbo, da je premogar bogato
plačan delavec. Tako na primer
bohnajo v svet operatorji. Javnost
pa ne pomisli niti za trenutek na
skupni letni zaslužek premogarja,
koliko, da zasluži povprečno na le-
to. Pomisliti je treba, da v poletnem
času, premogorovi obratujejo komaj
po dva do tri dni na teden. Premogar
pa mora živeti prav tako in jesti prav
tako vsak dan, kakor bi delal stalno
vsak dan. Torej odkod si jemljejo o-
peratorji pravico zidati svoje doka-
ze, da premogarji dobijo primerni
zaslužek, na dnevnem zaslužku?
Nič bolj krivičnega ni za premogarje
kakor to. Ako bo komitej vodil svo-
je preiskovanje na nepristranski
podlagi, tedaj bo uredil bodočo pla-
čilno lestvico na podlagi skupnega
letnega zaslužka premogarjev, ki je
v primeri z zaslužkom drugih de-
lavcev v resnici povprečno veliko
premajhen. Zakaj bi se ne dalo pre-
mogarju to, kar pošteno zasluži!

RAZNE NOVICE.

NAČELNIK FAŠISTOV NA KRMILU.

London, 30. okt. — Glasom najnovej-
ših poročil iz Rima, je italijanski kralj
poveril formiranje novega kabineta v ro-
ke Signorja Benito Mussolino načelnika
italijanskih fašistov.

BOLGARIJA ZAHTEVA AUTONO- MIJO V TRACIJI.

Sofija, 30. okt. Ministrski predsednik je
govoril pred bolgarsko zbornico in pov-
darjal, da Bolgarija zahteva odločno po-
polno autonomijo v zapadni Traciji. Iz-
javil je tudi, da misli Bolgarije so na
strani Balkancev in ne Turkov.

LLOYD GEORGE PRIČEL RESNI POLITIČNI BOJ.

London, 30. okt. — Lloyd George je
pričel zadnjo soboto z vso resnostjo po-
litično kampanjo. Svoji prvi politični go-
vor je imel v Londonu v dvorani sv.
Andreja. Ta teden pa bo govoril po vseh
večjih mestih Anglije.

FILIPINCI HOČEJO NEODVIS- NOST.

Manila, P. I. 30. okt. — Filipinska
zbornica je sestavila resolucijo, ki jo bo-
do te dni odposlali washingtonski vladi.
V tej resoluciji zahtevajo filipinci popol-
no neodvisnost.

Z. D. SE NE BODO VDELEŽILE MIROVNE KONFERENCE.

Washington, D. C., 30. okt. — Držav-
ni department je danes odgovoril Poin-
curetu, francoskemu ministrskemu pred-
sedniku na njegovo povabilo za na mi-
rovno konferenco glede bližnjega vsho-
da, da Združene Države ne bodo uradno
prisostvovala na konferenci.

IRCI HOČEJO NA VSAK NAČIN REPUBLIKO.

Dublin, 30. okt. — Irski uporniki so
izdali posebne letake, kjer vabijo vse re-
publikansko čuteče elemente, da se dvig-
nejo in pomagajo formirati Irsko v re-
publiko. Za republikanskega predsedni-
ka so odobrili zopet De Valero.

GRŠKA KRALJICA HOČE REŠITI SINA IZ JEČE.

Kopenhagen, 30. okt. — Grška kralji-
ca Olga, ki se nahaja na Danskem je
sklenila kljub svojemu razrahljanemu
stavu se podati takoj v Atene, da tam
poizkusi rešiti iz zapora svojega sina
Andreja, ki so ga zaprli grški revolu-
cionarji.

PRORAČUN KAŽE, DA BODO ZDR. DRŽ. KRAJKE ZA CEL BILJON.

Washington, D. C., 30. okt. — Prora-
čun, ki so ga izdelali za prihodnje fiskal-
no leto finančni strokovnjaki kaže, da
bodo izdatki Zdr. Drž. višji od dohod-
kov za cel biljon. Davčni večaki so na
delu in pridno proučavajo iz kakih dav-
nih virov bi dobili ta potrebni denar.

KAZNOVANI ZRAKOPLOVEC.

Savannah, Ga. 30. okt. — Zrakoplovec
S. I. Tavor je bil tukaj obsojen na
\$500. globe, ker je včeraj vozil po tu-
bišnem Dafflin parku s svojim zrak-
oplovom preblizu zemlje.

OROPALI BANKO.

Pittsfield, Ill. 30. okt. — V Državni
Banki v New Canton so vlomili zlikov-
ci v oklopno blagajno in ukradli 3 ti-
soč v gotovini. O zlikovcih ni nobenega
sledu.

DRŽAVNI MLIN V N. DAKOTI OBRATUJE.

Grand Forks, N. D., 30. okt. — Da-
nes so pričeli z obratovanjem v držav-
nem mlinu. Ta mlin je največji v drža-
vi N. Dakoti. Dnevno producirajo nad
tisoč barrelno moke.

UMRLA RADI OPEKLIN.

Cochrane, Wis. — Tukaj je preminula
77-letna Mrs. Theodore Petters radi o-
peklin ki jih je zadobila, pri petrolejski
neči. Eksplozija je petrolejski rezervar,
kar jo je oškropilo s petrolejem in po-
sledica, na mah je bila v plamenih.

FRANCIJA PROTI PRO- HIBICIJI ZDR. DRŽ.

New York, 30. okt. — Francoski
poslanik Jusserand, ki je zadnjo so-
boto dospel v Newyorško luko na
krovu parnika Paris, je bil takoj in-
tervjuiran po časnikarskih poročev-
valcih, ki bi radi zvedeli od poslani-
nika, kakšno mnenje zavzema Fran-
coska vlada proti strogi prohibicijski
odredbi Združenih Držav v zo-
ni ameriškega vodovja.

Poslanik Jusserand je izjavil, da
za Francijo je to težki problem, ki
ga bo treba rešiti v soglasju fran-
coskih postav. “Mornarica je del na-
še države in v tem oziru bo silno
teško najti potov, ki bi se skladali z
prohibicijskimi odredbami Zdrže-
nih Držav. Mi smo prodali doslej
več kot polovico vinskih pridelkov
morskim družbam, kar pomeni mili-
jone dohodkov našim vinogradni-
kom. Francoski pomorščaki hočejo
vino, če ga ne dobe še danes zapu-
ste svoje službe. Vsled tega sem
mnenja, da bo sodna odredba sodni-
ka Daugherty-a privedla obe vlade
do konfliktov.” Tako nekako je izia-
vil pred časnikarskimi poročevalci
francoski poslanik, ki je pravkar do-
spel iz Francije.

Na vprašanje, kako stališče za-
vzema Francija glede njenega dol-
ga Zdr. Drž. je odgovoril: “Franci-
ja je še vedno držala svojo dano be-
sedno in jo bo tudi tukaj. Francija bo
skrbela, da plača sestrski republik
to stran morja začnji cent, ki ji ga
dolguje.”

DANSKI PREISKOVALEC NA- ŠEL NOV ROD ESKIMOV.

Kopenhagen, 30. okt. — Danski
preiskovalec Knud Rasmussen po-
roča, da je našel na polotoku otoka
Baffin na skrajnem severnem delu
Kanade severno proti Yath-Kyed
jezeru v Keewatinu pet eskimovskih
rodov, ki dosedaj še niso videli be-
lih ljudi. Ti ročovi žive popolnoma
v ledenih kočah in se precej razliku-
jejo od bolj južnih eskimov. Tempe-
ratura v teh krajih nikoli ne pride
višje, kakor 40 stopinj pod ničlo. V
normalnem letnem času je tempera-
tura vedno okoli 50 stop. pod ničlo.

Ko se je preiskovalec Rasmussen
približal s svojo spremstveno četo
eskimovskemu domovom, so se otro-
ci in ženske poskrile v kočice, ki zgle-
dajo, kakor kake velike kopice iz le-
da podobne mravljiščem. Moški pa
so se pripravili na boj, na obrambo.
Rasmussen jim je takoj salutiral po
eskimovskemu načinu, nakar so se
mu približali. Ko se jim ni zgođilo
nič hudega, so poklicali iz koč še
svoje otroke in žene in so potem vsi
veseli pozdravljali novodošle bele
goste, kakoršnih ti eskimovski ro-
dovi še niso videli v življenju.

Ti eskimovski rodovi so veliko
manj civilizirani, kot so n. pr. eski-
mi na Greenland otočju in po bolj
južnih delih Kanade. To odkritje je
dalo poguma mnogim adventuri-
stom, da se z mrzlično hitrostjo od-
pravljajo v te kraje na preiskovanje.

IZ JUGOSLAVIJE.

Marija zopet na sv. Gori. Dne 2.
okt. so čudodelno podobo Matere
Božje zopet slovesno prenesli iz go-
riške stolnice na sv. Goro. Njen no-
vi dom ni niti zdaleka tako velik in
veličasten, kakor prejšnji, a doma je
zopet, po sedemletnem izgnanju.
Sedaj jo bodo gotovo tudi njeni o-
troci začeli zopet pridneje obisko-
vati, pred vsem njeni ožji varovan-
ci Goričani. Naj jih ohrani zveste
Bogu in narodu!

Umrli je dne 16. sept. na Selu pri
Breznici v visoki starosti 93 let g.
Tomaž Zupan, posestnik in bivši ši-
rom Gorenjske obče znani in vsled
svoje poštenosti spoštovani lesni tr-
govec. Naj počiva v miru!

Za sokole vse, za sirote pa nič.
Lichtenturnov zavod je moralo za-
pustiti 55 gojenk, ker jim je pokra-
jinska vlada odtegnila ustanove, ka-
tere so dosedaj kot sirote prejemale.
Več teh gojenk je že hodilo na pri-
pravnico, da bi se vsposobile za u-
čiteljice. Sedanjim mogotcem men-
da ni po godu, da bi še bila kaka
učiteljica krščanskega mišljenja, za-
torej gojenke zavoda, ki ga vodijo
usmiljenke, ne morejo več hoditi na
pripravnico. Za sokolsko slavnost je
bilo na razpolago toliko milijonov,
za sirote pa nema pare.

Tatinski pohod. Neznani zločinci
so posetili graščino barona Apfal-
trerna Črnelo pri Viru, katerega so
oškodovali za 6000 kron, dalje je bil
okraden kočijaz Štajer, ki je bil o-
škodovan za 3490 kron, hlapca Adol-
fa Radneliča so tatovi oškodovali za
300 K. Nekaj ukradenih predmetov
tatovi niso mogli odnesti in so jih
pustili v bližini graščine.

Povišane pošne pristojbine. Vla-
da je povišala pisemsko poštno pri-
stojbino tako, da bo v državnih me-
jah pisma do 20 g. treba frankirati
z enodinarsko znamko, za vsakih
naslednjih 20 g. pa še priložiti pol
dinarsko. Časniško poštno pristojbi-
no je pa zvišala na celih 150%. Prej
je bilo treba časniku v državnih me-
jah frankirati z znamko dveh par,
odslej ga bo treba z znamko petih
par. Tako bodo Jugoslovani posled
še boli uboge pare, kakor so bili do-
slej.

***** KOLEDAR “AVE MARIA” za leto 1923.

je krasna knjiga. Vsebuje 256
strani. Koledar dobite pri lo-
kalnemu zastopniku, ali pa pi-
šite na naše upravništvo. Ro-
jaki sezite po tej krasni knjigi,
dokler ne poide!

Naročnino pošiljajte na:

“AVE MARIA”
1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILLINOIS.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by

EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Holy name.

Te dni bomo slavili po celi Ameriki slavnost petdesetletnice ustanovitve prvega društva Holy Name v New Yorku pri oo. Dominikanih na Lexington in 67. ulici. Po vseh župnijah, kjer imajo podružnico tega društva, se bo ta dogodek proslavil z različnimi slavnostmi. Tudi slovenskim podružnicam tega društva priporočamo, da porabijo ta praznik v to, da bodo med seboj poglobili društveno delovanje, kjer je omrzo, ga poživili, pred vsem pa obnovili agitacijo za nabiranje novih članov.

Holy Name društvo. — Društvo Najsvetejšega imena je najkrajše katoliška organizacija, kolikor jih imamo v cerkvi. Ta organizacija ima namen združiti v krepko, strogo katoliško, versko globoko prepričano organizacijo vse moštvo Amerike brez razlike narodnosti ali škofij.

Pa ne samo združiti katoliško moštvo, može in fante v organizacijo, temveč skrbeti za to, da gre katoliško prepričanje tudi globoko v mišljenje, življenje in delovanje našega moštva.

Le prerado se zgodi, da postane katoliška vera onim, ki pravijo, da so katoliki, samo nekaj plašč na zunaj, katerega se obleče največ vsako nedeljo, ko se gre v cerkev. In sicer največkrat morda samo za v cerkvi, predno se pa gre v cerkev, in takoj, ko se pride iz cerkve, je pa ta plašč za nič, se ga sramujejo, ga nočejo pokazati na zunaj, nočejo po njem uravnati svojega govorjenja, svojega mišljenja, svojega delovanja, svojega življenja.

V tem imamo žalostno sliko od doma.

Doma se je pred leti razvila krasna organizacija, katoliška politična organizacija, katero smo poznali kot S. L. S., Slovensko Ljudsko Stranko. Krasno je nastopala in nezmerno veliko dobrega storila med slovenskim narodom. Ko bi bila ta stranka ostala tudi v času prevrata pri oni moči, pri kateri je bila preje, bi danes naša domovina ne bila v toliki bedi in toliki revii, kakor je v resnici.

Toda kako je prišlo, da ta, tako krepka in močna organizacija ni ostala močna tudi v času poskušanj in krize?

Uzrok je edino v tem, da ni šla na globoko, da ni skrbela za to, da bi oni, ki so njeni pristaši, pred vsem oni, ki so bili njeni voditelji, ne bili samo po stranki katoliški, ne samo po svojem političnem prepričanju katoliki, temveč tudi v svojem srcu, v svojem življenju in mišljenju. Bil je "klerikalec" v politiki, toda brezverec v srcu! Poznali smo klerikalne može, ki niso nikdar šli v cerkev, nikdar k sv. zakramentom. Naš blagi apostol škof Jeglič, se je sicer toliko trudil, da bi bil poglobil to krščansko življenje med narodom, da bi bil vzbudil med narodom ta pravi katoliški duh. Toda veliko teh voditeljev ga ni razumelo, ali bolje ga ni hotelo razumeti. Tako je pa prišlo, da je bila stavba zidana na pesek in ko so prišli viharji, se je podrli oziroma ni vzdržala sovražne sile. Celo njen voditelj, dr. Sušteršič je pozabil na osnovno načelo katoliškega prepričanja, da moramo cerkveno oblast poslušati v prvi vrsti, kajti škofje so nam od Boga dani voditelji, katerim moramo slediti.

Med nami ameriškimi Slovenci opazujemo isto. Koliko naših katoliških moži, ki nosi na svoji suknji gumb katoliške organizacije, morda križa ali presvetega srca Jezusovega, prav pod tem križem ali Srcem Jezusovim pa bide srce, ki je polno mržnje do tega križa, še bolj do tega presvetega Srca, simbola ljubezni božje. Tako katoličanstvo je najgrša hinavščina, je največji zločin sedanje dobe.

Moško društvo Holy Name ima pa namen zanesti med katoliško moštvo pravo katoliško moško značajnost. Če si katoličan, bodi katoličan s srcem in duhom! bodi katoličan v svetek in petek! bodi katoličan doma v družini, pri delu, v društveni dvorani, v saloonu, na ulici, povsod! Če si katoličan, misli kot katoličan, čuti kot katoličan, delaj kot katoličan, živi kot katoličan! Ako le ena izmed teh stvari manjka pri tebi, si hinavec, si na pol katolik, si pol miša pol tiča — nekaj grdega.

Kdo ne vidi velikanske potrebe, da se zanese med naš slovenski narod v Ameriki tega prepričanja? Kdo ne vidi potrebe, da prebudimo naše katoliške mase v Ameriki v tem smislu?

Kako je to, da nasprotniki tako lahko zmagojujejo na celi črti? Samo ta katoliška meščarja je temu vzrok. Samo naša zaspanost in naša verska katoliška brez značajnost je tega vzrok. Samo to, ker smo kakor trst na vodi, kakor trepetljika ob potoku, in vsak najmanjši veterček nas nagne, kamor hoče. Danes smo katoliški, jutri smo socialisti, danes plačamo naročnino za Ave Maria, jutri pa za Glas Svobode, danes kličemo Bogu živio, jutri pa hudiču. Če smo med katoličani imamo pobožev obraz kakor svetnik, ko smo med socialisti, smo pa kakor Peter na Pilatovem dvorišču.

Vendar naš čas je preresen za tako meščarja, za toliko brezznačajnost. Dandanes je čas, ko se moramo pokazati odločni katoliški možje, ako smo. Ako pa nismo, pa s svojo barvo na dan.

Zato še enkrat prav toplo priporočam vsem slovenskim naselbinam, naj prirede te mesece do Božiča kake slavnosti, kake prireditve, ki bodo imele namen doseči, da se ustanovi Holy Name, kjer ga še ni, da se poživijo in obnovijo, kjer spi, da se notranje okrepi, kjer še deljuje.

Slovenski oo. Frančiškani v Chicago so nam obljubili, da so pripravljene priti raznim častitim gg. župnikom na pomoč, ako bi potrebovali, dokler bodo njih razmere dovolile.

Zapomni si, da Bog ne plačuje vsako soboto, toda kadar plača, samo oboje nikar ne skušaj biti, ker plača imenitno.

Ako si mož bodi eno ali drugo; samo oboje nikar ne skušaj biti, ker biti ne moreš!

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Joliet, Ill. — Predzadnjo nedeljo dne 22. oktobra so bili instalirani uradniki Kolumbovih vitezov Jolietkega lokala. Vse ceremonije so se vršile pod vodstvom državnega deputy-a in drugih uradnikov. Za instalacijo uradnikov pa je bil prirejen banket v počast novemu odboru v prostorih njihovega kluba.

Na nedeljo dne 22. oktobra je priredilo naše Slovensko Katoliško Pevsko društvo "Joliet" krasni "Carnival Banquet" v hrvaški dvorani na vzhodnem delu mesta. Celo prireditve je resnično bila nekaj izvanrednega. Preskrbljeno je bilo z vsem, z jestvinami in pijačo, kar najbolje, zakar gre vsa čast našim vrnim dekletam, ki so to pot zopet pokazale, da so mojsterce v svojih strokah. Dvorana je bila krasno okrašena z Hal-loween barvanji. S temi barvanji so bile okrašene tudi mize in tudi gostje so nosili krasne Halloween kape. Celo prireditve je bila nekaj izvanrednega in vsak se je čutil veselega in zadovoljnega.

Pevsko društvo "Joliet" izobno napreduje in šteje nekako okoli 40 najboljših pevcev in pevki. Društvo poučuje petja in dramatiko naš navdušeni pevo-vodja Mr. Martin Cvenk, kateremu je vsa naselbina pristočno hvalezna za njegovo trud, ki ga vrši za naš narod.

V nedeljo dne 12. nov. bo naše pevsko društvo "Joliet" potovalo na prireditvi dr. sv. Jožefa K. S. K. J. o priliki, ko bodo priredili veliko veselo igro "Lumpacij Vagabund".

Pet-letni deček Edvard Papež, na 118 Cora Street, je bil povožen od avtomobila, ko se je mislil umakniti drugemu avtomobilu, je skočil v tem hipu pred drugi avtomobil, ki ga je povelil. Povoženega so pobrali in prenesli v bližnjo lekarno, kjer so pa pronašli, da poškodbe niso smrtno nevarne in deček bo kmalu okreval.

Zadnji četrtlet se je vršil v bolnišnici sv. Jožefa izpit bolniških streljnih. Izpit se je vršil v dvorani sv. Janeza. Razred streljnih je štel 18 članic, izmed katerih je 10 sester in 8 civilnih streljnih.

V tujakšni kaznilnici je sedaj pod lučnem 1971 moških in 42 žensk, kjer delajo pokoro za razne kriminalne. Sedanje število jetnikov presega vse prejšnje v zgodovini. Nove celice v jetnišnici so sedaj narejene tako moderno, da imajo uradniki in stražniki jako malo dela pri nadziranju in upravi.

Avtomobilska nesreča se je pripetila Mr. Frank Gospodariću, županu iz Rockdale. Zadel je v drugi avtomobil in pri tem precej poškodoval svoj avtomobil. Potnik se ni noben ponesrečil. — Stenla sta se pri iranju kock John Gombach iz 620 N. Broadway Str. in Filip Stukle iz 600 N. Chicago Street. Pri igri sta pričela argumentirati, kar pograbi Stukle lopato in z njo udari Gombacha po glavi. Gombacha so pre-peljali v bolnišnico, kjer pravijo, da se nahaja v kritičnem položaju.

Pozdravi!

Poročevalec.

Gilbert, Minn. — Prosim vas za nekoliko prostora v listu Edinosti. Rada bi vam malo opisala razmere in novice iz Gilberta.

Delavske razmere niso najboljše, kakor te niso tudi po drugih krajih v sedanjih časih. Dela sicer ne primanjkuje, toda plače so pičle, da ljudstvo zasluži komaj za preživetje in na kaj drugega ne more mnogo misliti, zlasti oni ne, ki imajo večje družine. Posebno bo letošnja zima draga premož, ker je produkcija premoga silno zaostala vsled zadnje premogarske stavke. Pri nas po Minnesoti iga že sedaj primanjkuje. In če pomislimo, da tukaj po severnih krajih traja zima skoro 6 mesecev, bo še kislja letošnja zima za premož.

Mrs. Mary Peterneol dolgoletna naročnica naših listov je bolna že 5 mesecev. Zdravje si ji vrača počasi, na boljše. Blagi ženi želimo, da bi kmalu okrevala in zopet zdrava nadaljevala svojo nalogo življenja!

Gospa "Storkfja" se pa tudi prav pogostokrat mudi v naši naselbini. Pred par dnevi je prišla na "Jerperge" k družini Kolarjevi in jim je pustila za spomin krepko prvo-rojenko. Mati in hčer sta zdravi. Čestitamo!

Člani in članice našega dramatičnega kluba so se odločili, da bodo 5. novembra vpriporili krasno igro "Mlinar in njegova hči". Več o tem bo gotovo še kdo drugi poročal. Rojake po Mesaba Range prosimo naj nikar na ta dan ne prireajo na ta dan svojih prireditev, ker bi s tem škodovali sebi in nam.

Še nekaj ne smem pozabiti omeniti. Dne 7. novembra bomo imeli krajevne volitve. Ta dan se bo volilo tudi okrajnega šolskega nadzornika tukajšnjih šol. Za to mesto kandidira dobro znana Martha O'Conner. Ta kandidatinja zasluži naše podpore pri volitvah. Ona se je veliko trudila pri podučevanju Slovencev in vseh inozemcev o državljanstvu Združenih Držav. Ona je veliko pripomogla, da je danes med Slovenci toliko državljanov, kakor jih je. Ona je še vedno priskočila tujcem na pomoč pri vsaki stvari, zato je naša dolžnost, da jo ne pozabimo pri volitvah. Slovenci si na volišče dne 7. novembra in naredimo križ, kjer je zapisano ime Martha O'Conner.

Conner. Naj bo za enkrat dovolj pa zopet kaj prihodnjic.

Angela Preglet.

Moon Run, Pa. — Cenjeno, uredništvo! — Prosim za malo prostora v našem priljubljenem listu Edinosti. Iz naše naselbine se le malo kdo oglasi v javnosti. Gotovo mislijo po drugih naselbinah da Moonrunčanje spimo spanje pravičnega. Toda temu ni tako, sedaj smo zaposleni in utrujenemu človeku se pa ne ljubi mnogo pisati. Ta mesec sem se podal na agitacijo za vaš lepi list Edinost. Sreča pri agitaciji še ni bila ravno premala. Priložene nove naročnike za Edinost sem dobil če tudi z velikim trudom, vendar ponosom sem, da sem v tem letu vsaj nekaj naredil za katoliški tisk. Vsak naročnik jih naj dobi toliko pa se bo število naročnikov v kratkem tako pomnožilo, da bomo lahko list dobivali vsak dan. Zato na delo vsi naročniki in dajmo da prične z novim letom izhajati katoliški dnevnik!

Delavske razmere niso nič kaj preveč dobre. Delamo sicer, toda zaslužek je pa le bolj slab. Primanjkuje delavcev in tudi železniških vozov.

Dne 8. oktobra smo imeli v naši naselbini prvo sv. Obhajilo. K mizi Gospodovi je pristopilo 44 otrok, kar je napravilo izvanredno ganljiv prizor, ko so otroci v nežni čistosti prikrat zavili angeljski kruh.

Ob tej priliki je g. župnik, ki je pripravil otroke za sv. Obhajilo jako krasno nagovoril stariše in zatem mladino. Markatero oko je bilo solzno.

Jacob Drashler.

Peoria, Ill. — Od prijaznih ljudi v Ottawii sem se podal proti zapadu v Peoria, Ill. Mesto Peoria je jako moderno mesto in ima bogata industrijska podjetja. V okolici je tudi več premožrov, po katerih dela tudi veliko naših rojakov. V mestu so rojaki po večini zaposleni v jeklarni, kjer proizvajajo žice in druge železne izdelke. Na splošno je mesto Peoria zelo prijazno mesto in eno najmodernejših v zapadnem delu Illinoisa.

V Peoria sem dospel k dobroznani tamniški slovenski družini Mr. Zabukovevi, kjer so mi prav ljubeznivo postregli z raznimi pokrepili. Nato sva se podala z Mr. Zabukovcem na agitacijo in prav dobro opravila. Tudi tukaj dobivajo naš listi močna tla in rojaki jih vedno bolj ljubijo.

Delavske razmere so še dosti dobre v tem mestu in po okolici. Seveda pritožujejo se pa rojaki tudi tukaj o slabem zaslužku, kakor povsod. Koledarje sem vse prodal in ljudje so z njimi jako zadovoljni. Pošljite mi jih hitro še par za bojev za meno.

Končno še enkrat najpriskrneje zahvalim vse Peorijske rojake, ki so mi šli na roko v času mojega agitiranja. Zlasti se pa zahvaljujem Mr. Zabukovcu in Mr. Kasiću za pomoč in gostoljubnost. Hvala vam za pomoč pri razširjanju katoliškega tiska! Naj Bog Vas živi še na mnoga leta!

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Chicago, Ill. — Zadnjo soboto večer in v nedeljo popoldne je bil v Chicago zopet velik dan. In sicer ta dan je oskrbelo najstarejše društvo v naši naselbini dr. sv. Štefana, šte. 1. K. S. K. J. ko so prišli dramatikarji združenih katoliških društev iz Waukegana vpriporiti krasno in pomenljivo pristno slovensko dramatično predstavo "DESETI BRAT". Radi pomanjkanja prostora ne bomo podrobno opisovali igre, ker je večina našega naroda že itak znana. Le to moramo priznati, da boljše bi igre ne vpriporil nihče, kakor so jo ravno naši vrli waukegančanje. Pri vpriporitvi iger je veliko odlično od postavljenega igralcev.

kakor tudi od spretnosti v igranju in nastopu. Vse to je bilo pri waukeganskih igralcih. Zlasti kmetje so bili najboljši original slovenskega kmeta. Pa tudi vsi ostali igralci so nastopili tako izborno, da zaslužijo vse pohvale. Zlasti Kvas je igral izborno. Njegov natančni taktični nastop, njegove čiste besede so napravile na občinstvo velik utis.

Za šalo pa sta pridno skrbela "Martin Spak" in "Krvavelj". Krvavelj velik junak, ki je hudiča na dva kosa presekal in še mnogo drugega junaštva navel je povzročil mnogo smehu. Deseti brat Spak pa s svojo skrivnostjo in šaljivim nastopom je tudi povzročil veliko smehu. Zelo originalen je bil tudi Krivec črevlar in njegova žena. Istotako Piškov grajščak, Obrščak krčmar, potem Gornik grajščak iz Slemenc. Dolef Gornikov brat je izvrstno nastopal, kot zapit študent.

Splošno so vsi izvrstno nastopali. Glavno, kar je bilo opaziti pri waukeganskih igralcih je to, da so pravi mojstri v maskiranju. Vsak igralec je bil svoj ulogi primerno maskiran in ravno to je delalo igro zelo zanimivo. Igra je bila krasno vpriporjena in waukeganskim dramatikarjem so vsi chicažani pristočno hvaležni za njihov trud, ki so se potrudili, da so vse tako točno in lepo vpriporili.

Pozabiti ne smemo tudi na krasne pevske točke, ki jih je izvajalo Pevsko društvo iz Waukegana, pod spretnim vodstvom g. Leo Kunsta. Zlasti je bil krasen kvartet "Vsi so prihajali." Pa tudi ostale točke so bile proizvajane tako umetno, da waukegansko pevsko društvo zasluži najkrajše pohvalo na polju pevske umetnosti.

Zadnja nedelja bo gotovo ostala vsem chicažanom v trajnem spominu, waukegančanom pa najlepša hvala za njih požrtvovalnost in trud.

Chicago, Ill. — Že pretekli teden smo sporočili, da je naša prireditelja prejšnjo nedeljo, ko smo blagoslovili nove šolske prostore, dobro izpadla. In res se je takoj po blagoslovu začela prijetna zabava v pritičju soli, ki je trajala pozno v noč, oziroma pozno v večer. Pri treh mizah so pridne naše delavke, katere itak pri vsaki cerkveni prireditvi vidimo pri delu, skrbela, da so prazniče žepi obiskovalcem, s tem, da so jim ponujale razne potrebne in koristne stvari "na prodaj" za prav majhno ceno. Pred vsem zaslužijo naše žene vso pohvalo. Ne pa tako naša dekleta, ki so se odlikovale s svojo odstopnostjo. Navadno so ravno dekleta ona, ki najbolj marljivo delajo in se kosajo med seboj, katere bo več naredila. Morda so se pa naša dekleta kosala, katere gotovo ne bo pomagat. Vendar upamo da se bodo tudi naša dekleta poboljšala. Žene, katere so delale kakor pri posameznih mizah, tako pri kuhinji so bile: Mrs. K. Shonta, Mrs. Mary Mladich, Mrs. Helen Lautar, Mrs. Mg. Brišar, Mrs. Terstenjak, Mrs. Neža Avgustin, Miss. Mary Merlak, Mrs. Agnes Žokali, Mrs. Helena Kušar, Mrs. J. Perko, Mrs. M. Habjan, Mrs. J. Terselič, Mrs. J. Pazdertz, Mrs. Mg. Duller, Miss. M. Rupan, Miss. M. Nartnik in naša učiteljica Miss. Gartner. — Mej tem časom pa je godba našega vrlega Mr. Frank Gortza skrbela da so plesa želini dobili dovolj prilike, da so trkali podplate po novem "zbiksanem" tlaku. — Proti večeru je začelo nekoliko dežeti, kar je gotovo kakega mlačnega odvrnilo, da se je zbal, da se morda stopi, ako bi prišel nekoliko denarja zapraviti. — Razdelili so se vsi dobitki, tako, da je bilo skoraj vse prazno, ko smo končali zabavo. Celi čas našega bazarja smo naredili čistega nekako \$1,500.00. Na knjižnicah so nabrali farani sami \$1,300.00. Tako bo vsega skupaj blizu \$3,000.00. Pač lepa svota za sedanje težke čase in za tako malo število pomagavev, ki so delali za ta fer. — Vsem, ki so nabrali s knjižnicami, ki so darovali razne dobitke, ki so pomagali pri posameznih večerih, se prav iskreno zahvaljujemo in jim kličemo: Bog plačaj!

Dosedaj izkazuje račun:

27. julija\$ 50.20

28. julija\$ 131.14

Borštarnji in borštarnice prvi

(Dalje na 3. strani.)

Ali si že naročil Koledar "Ave Maria?" Ako ne stori to takoj!

DENARNE POSILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslavanskim kronam	Italijanskim liram
500 — kron\$ 2.45	50 lir\$ 2.90
1,000 — kron\$ 4.75	100 lir\$ 5.30
5,000 — kron\$ 23.00	500 lir\$ 25.00
10,000 — kron\$ 45.50	1000 lir\$ 50.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po te in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzjojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

V NEDELJO POPOLDNE.

22 po bink. — Dajte cesar, kar je ces. Mat. 22.
Nedelja — Caharija, oče Janeza Krst.
Pondeljek — Leonard, pušč.
Torek — Engelbert, škof.
Sreda — Bogomir, škof.
Četrtek — Teodor, muč.
Petek — Andrej Avelin, spoz.
Sobota — Martin, šk. Meni, muč.

PAZNIKI IN OBREDI CERKVE. — POMEN IN KRASOTA TEH PRAZNIKOV.

Razun zakramentov in razun molitve ima pa kristjan še druga močna sredstva za svoje zveličanje in za svoje posvečenje, in ta sredstva so prazniki, cerkveni obredi, verske vaje in pobožnosti cerkve.

Cerkev je postavila praznike in urenila posebne obrede, da je bogoslužje slovesnejše in Bogu dostojnejše; posebno pa, da poučuje in vnema in vzpodbuja vernike, da toliko bolj ljubijo svojo sveto vero.

Krščanski obredi (ceremonije) so vnanja znamenja, s katerimi častimo božje veličanstvo. Ta znamenja so razna dejanja, kakor poklekovanje, znamenje sv. križa; ali beseče, kakor molitev, pesmi; so predmeti, kakor cerkvene obleke, sohe, oltarji itd. Imamo obred sv. maše, obred krsta itd.; vse obrede skupno pa imenujemo bogoslužje ali krščansko liturgijo.

S temi posebnimi obredi praznuje Cerkev svoje praznike. Vsak praznik ima svoj poseben značaj, svoje posebne obrede, svojo posebno cerkveno barvo. Imamo pet liturgičnih barv: belo, rdečo, zeleno, vijolično in črno. Bela, podoba nedolžnosti, milosti in slave se rabi na Božič, Velikonoč in druge Gospočeve praznike, ob praznikih Matere Božje, ob praznikih svetnikov spoznavalcev in devic. Rdeča — barva krvi — se rabi na Binkošti in na praznike mučencev. Zelena barva je znamenje upanja in se rabi ob nedeljah po binkošti. Vijolična barva je barva pokore in se rabi v adventu in postu. Črna barva nam označuje žalost in molitev za mrtve.

Po teh raznih barvah spoznamo značaj raznih praznikov.

Cerkveno leto je takorekoč vrsta posameznih praznikov, ki obračajo pozornost vernikov na razne skrivnosti sv. vere. Vrsta teh praznikov se pričanja s sv. adventnim časom proti koncu novembra ali s pričetkom decembra.

Z adventom pričanja cerkveno leto. Spremljamo našo mater, sv. Cerkev, pri praznovanju praznikov; posvečujemo same sebe, ne samo tekom cerkvenega leta, ampak skozi celo življenje.

APOLOGETIKA.

33. Problem hudega na svetu.
Ugovor: — Vzrok, da ne moremo verovati v osebnega, vsemogočnega Boga, tiči v tem, ker je toliko revščine, toliko bede, toliko hudega na svetu. Dobrotljiv Bog bi kaj takega ne smel pripustiti.

Odgovor: — Da je veliko hudega, veliko revščine, veliko bede na svetu, tega nikdo ne bo tajil. To je naravna posledica nebrzdanih strasti, javnih in skritih pregreh in zločinov proti samemu sebi in proti bližnjemu, kar moramo priznavati. Vendar ne bomo tajili, da jih mnogo trpi, da si pri vsem tem nedolžni, da niso ničesar zakrivali osebno. To dejstvo stavi mislečemu človeku premnogo ugank, katerih ne more rešiti. Da bi moral pa človek vsled tega dvomiti nad bivanjem vsemogočnega, nad vse dobrotljivega Boga, to je pa neumno. Ker je dokazano, da biva Bog, ki je neskončno dobrotljiv — in to se lahko dokazuje popolnoma znanstveno — nika- kor ne smemo in ne moremo sklepati vsled hudega na svetu, da ni nikake modre, dobrotljive Previdnosti, četudi ostane hudo, beda, revščina itd. za nas velika uganjka. Človek, ki ne bi hotel priznati vsemogočnega, neskončno dobrotljivega Stvarnika, dokler ni rešil vseh vpra-

šanj, ki mu pridejo v glavo, bi bil veliko bolj neumen kakor je otrok, ki ne bi hotel priznati in spoštovati svojih starišev, jim ne bil pokoren, dokler niso pojasnili njegovemu otroškemu razumu vseh posameznosti domačega gospodarstva. Otroški razum in razum starišev sta pa oba končna; duh Božji je pa nad nami neskončno vzvišen. "(Natural Theology by Boedder S. J., London, 1901).

Resnično zlo in glavni vzrok vse socialne bede je pa moralno zlo, to je greh, posebno smrten greh, dokler ni za ta greh zadoščeno in dokler ni odpuščen; ta greh muči človeka na tem svetu, loči ga pa tudi v večnosti za vedno od Boga in ga stori nesrečnega.

Bog daje človeku resnično svobodo; s tem mu je pa dana tudi možnost, da greši, ker človek lahko to svobodo zlorablja in se s svojo voljo oddalja od volje božje. Ne Bog, ampak človek je povzročitelj vsega zla.

Bog noče greha in ga ne more hoteti. On prepoveduje greh in grozi z najhujšimi kaznimi, da on grozi, da nas bo, kakor nas uči razodenje, na veke od sebe zavrgel. Vsakemu človeku daje Bog dovolj potrebnih milosti, da se lahko varuje greha in svojo svobodo pravilno in redno rabi. Če hoče pa človek svojo svobodo zlorablja, vendar ne more biti Bog zavezan in dolžan, da bi zadrževal takega človeka proti njegovi volji, da ne bi zlorabljal svoje svobode. Tak človek se poda in pade sicer v največjo nesrečo, to pa je njegova lastna krivda. Bog bi sicer dal lahko človeku toliko milosti, da bi se lahko prosto varoval vsakega greha; ko bi to moral, potem bi moral ravno največjim hudobnežem dajati največ milosti. Zakaj pa je Bog postavil meje svoji radodarnosti, to je pa skrivnost Božje prostosti.

Fizično zlo: bolečine, bolezen, smrt, vojne, lakota, kuge, je gotovo veliko zlo; vendar pa je resnica, da je to vse samo začasno zlo, ki človeka ne izključuje od njegovega končnega cilja, večne blaženosti. Seveda kdor omeja človeško življenje edinole na ta svet, temu bo ostalo zlo na svetu seveda nerešena uganjka. Ako pa smatramo to življenje za pripravo na oni svet, kjer ni nikakega zla več, potem je samo to še zlo, kar nas izključuje od te večne sreče, kar nam otežuje ali onemogoča, da bi to srečo dosegli. Vse to pa ni v naravi, v bistvu časnega zla. Od človeka samega je odvisno, ga boče li to zlo oviralo pri dosegu tega večnega cilja ali pa mu pomaga. Odvisno je le od človeka, kako se zadrži. Če hoče, mu bo to zlo sicer trda, pa jako koristna in uspešna šola za kreposti; daje mu vedno prilžnost, da se v boju z zlom naravno utrjuje, opominja ga, da naj se ne zatopi popolnoma v zemsko stremljenje, ampak da naj obrne svoj pogled kvišku.

Nikakor ne manjka torej modrih razlogov, zakaj ne bi Bog pripustil zla na svetu, posebno če se gre samo za fizično zlo, da isto hoče. Bog hoče kazni za greh, Bog hoče, da pogine eno živo bitje, da se preradi in preživi drugo. Seveda Bog noče in ne pripušča zla kot takega; vzrok, da pripusti zlo, je vedno nekaj dobrega, končno Božja neskončna dobrotljivost. Bog bi lahko stvaril svet, v katerem bi ne bilo toliko hudega; toda tega on ne potrebuje. Vstvariti bi moral najboljši svet, to pa ni mogoče. Vse, kar je zunaj Boga, je omejeno v svoji notranji naravi, v svojem notranjem bistvu, je torej nepopolno in radi tega vir mnovega zla. Vsaka končna stvar, vsaka minljiva stvar bi bila lahko popolnejša; neskončno popoln, ki izključuje vsako nepopolnost, more biti pa edinole Bog. Zato je pa svet, ki ga je stvaril Bog, neizogibno samo nekako nepopolno razodenje, nepopoln odsev njegove lastne popolnosti; kaj naj torej Boga ovira, da se ne bi razodel ravno na ta način, kakor stori to potom sedanjega sveta?

Kdor bi hotel iz sveta odstraniti vse zlo, ta mora zahtevati, da bi Bog vedno na čudežen način posegel v razvoj in tek sveta. Kaj takega pa Bog ni dolžan storiti.

Človeku, ki premišljuje vse to samo iz naravnega stališča, ostane trpljenje seveda grozna tema. Svetlobo, luč v to nam prinese edinole razodenje. Razodenje nam pove, da je po prvotnem Božjem načrtu vse zlo imelo biti človeku prihranjeno, da je to zlo edinole posledica moralnega zla, posledica greha.

Popolno rešitev tega vprašanja nam podaja šele krščanstvo s Kristusom Križanim samim, ki je prišel na svet, da bi zadostil s svojim trpljenjem, s svojo smrtjo, ki je nikakor ni zaslužil, za prokletstvo trpljenja v njegovem vzroku, v grehu. Kristusova podoba, podoba Križanega stoji sedaj v sredi trpečega človeštva kot podoba, ko znamenje ljubezni, ki daruje samega sebe, ki zmaga v smrti, ko znamenje odrešenja, pa tudi ko znamenje zmage pri rešitvi zagonetnega vprašanja trpljenja.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Nadaljevanje s 2. strani.)

večer	\$ 148.31
drugi večer	\$ 54.64
Dr. Sv. Štefan in Marija poma	
gaj prvi večer	\$ 178.73
drugi večer	\$ 80.54
Dr. Sv. Mohorja prvi večer	\$ 118.32
drugi večer	\$ 122.83
Prekmurska društva	\$ 203.25
Šolski otroci	\$ 165.75
Sklep	\$ 306.64
Skupaj	\$ 1,300.00

Vsem tistim faranom pa, katerih nismo videli nobenkrat na bazaru, kličemo to le: Vprašajte se, ali ste storili svojo dolžnost! Vam ne pravi srce, da ste opustili nekaj, kar bi bila vaša sveta dolžnost? Imate danes kaj več, zato, ker niste nič pomagali? Vprašajte svojega sosedo dobrega farana, ki je morda bil vsakokrat. — Farani, v takih slučajih, ko dobri farani toliko žrtvujejo za stvar, ki je v korist in čast vsem, od katere bodo hoteli vsi imeti korist, je gotovo vsakega dolžnost, da stori svoj delež. Naredili smo nekako tri tisoč, pa bi bili šest tisoč prav tako lahko, samo ko bi se nemrnežji storili svoj delež.

Naš mali Pičmanov lovec je prinesel na bazar svojega ustreljenega zajčka, ki je bil pa še živ, toraj ni bila njegova puška tako nevarna. Njegova sestra je pa prinesla za zajčka okusnega korenja in repe. Vse se je prodalo na licitaciji, ki je prinesla, če prav vemo, nekako \$15.00. Zares ganljivo je videti, koliko store nekateri za cerkev, koliko žrtvujejo, kako radi pomagajo, kadarkoli je treba, pa naj jim je še težje. — Kajne, farani, kako lep napredek bi imeli, ko bi VSI tako pomagali. — Seveda počasi se bo morda tudi prebudili. Oči že odpirajo in se čudijo, koliko se je že doseglo brez njih, ko so oni spali.

Ko se bodo enkrat predramili popolnoma se ti, potem boste videli, kaj zna in zmore Chicago. Ne bo ta zadnja ne! Prva bo! Tristo zelenih! da bo! Kajne ta zaspani farani, da boste pomagali, da bo Chicago prva med slovenskimi naselbinami v Ameriki.

Vsem skupaj pa še enkrat: Bog plačaj!

Cerkveni odbor.

Mrs. Kavčič je zadnjič že pridno pomagala. Kar se je zadnjič pozabilo omeniti, kar naj nam opusti.

Bil je takoj tudi Mr. M. Pišek, bivši cerkovnik pri Sv. Vidu v Clevelandu in daroval \$5.00 za fer predno je odšel v staro domovino. Bog mu plačaj! — Meji drugim se je te dni Mrs. Storklja oglasila tudi pri Mr. in Mrs. Štefan Kocet, ki sta oba obče priljubljena v slovenski naselbini v Chicago in jima je prinesla krepkega sina Franka, kateremu sta hotela Mr. in Mrs. Peter Vrašič.

Od tod je šla k Mr. in Mrs. Štefan Ray in pustila čvrstega Stefančka, katerega sta pri krsti držala Mr. in Mrs. Štefan Zupšič. — Obema našima dobrima družinama naše častitke, mladima junakoma pa obilo božjega blagoslova na potu življenja.

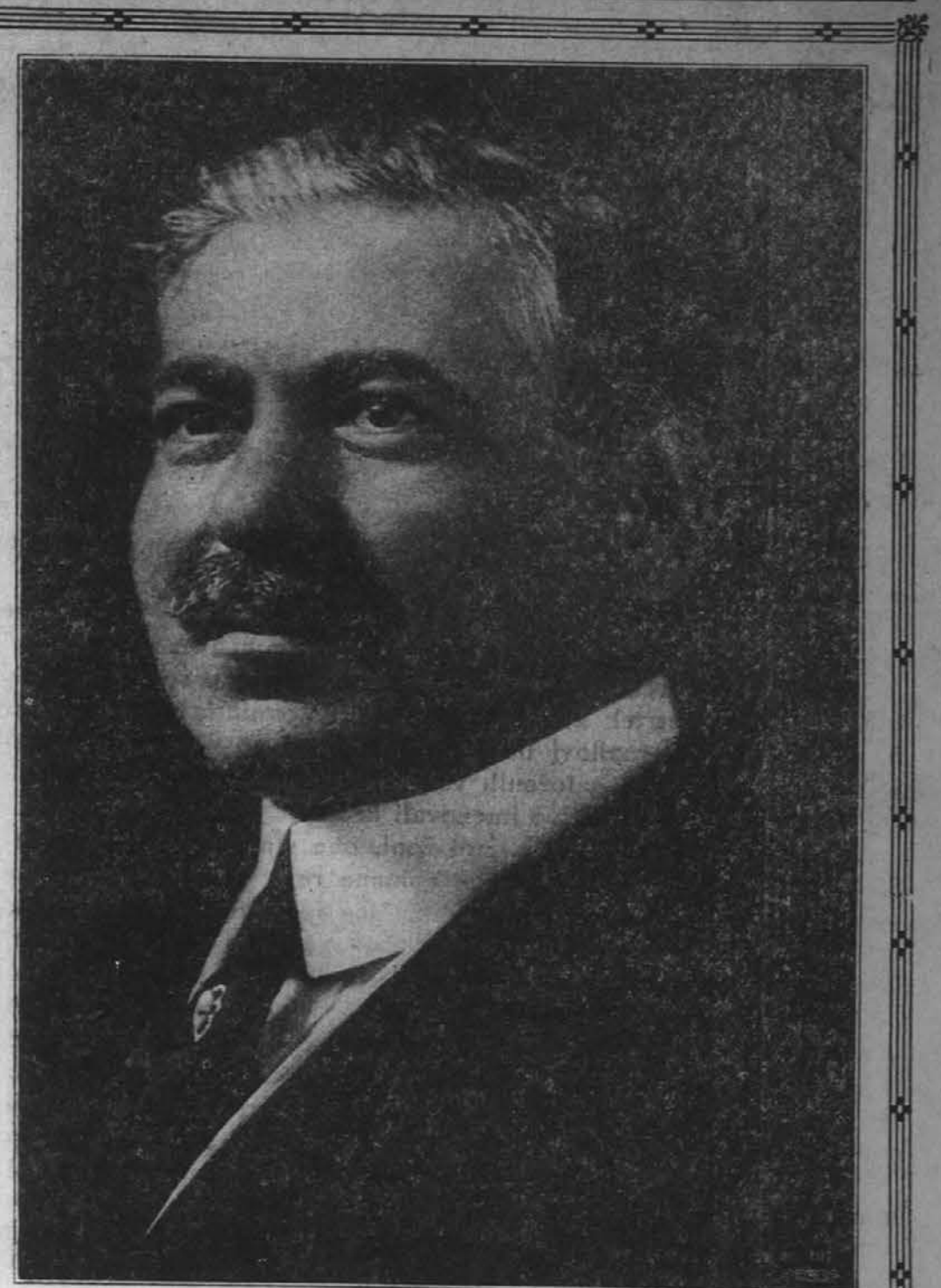
Kateri Chicaški Slovenec bi imel kako lepo, barvano razglednico Bleda ga prosimo, da jo prinese v župnišče. Na naše novo zagrinjalo v cerkveni dvorani bomo dali Bled, za to pa potrebujemo lepe in jasne slike.

Antijohov grob najden.

V Palestini so našli grob Antijoha, nekake Herodovega, ki ima na vesti naše prve mučeniške cvetke-nedolžne otročice.

Ku Klux Klani v Alaski.

Naenkrat se je ta banda pojavila tudi v tej deželi zlata. Bo li imela zlote čase ondi se še ne ve. Zaenkrat se jim ne ohetajo. Časopisje jih je odločno odklonilo. Toda kaj se taki cigani zmenijo, ali so dobrodošli ali ne.

KONGRESNIK

Adolph J. Sabath

SE PRIPOROČA VSEM JUGOSLOVANSKIM VOLILCEM IN VOLIVKAM V 21. DISTRIKTU V CHICAGO ZA ZOPETNO IZVOLITEV V KONGRES ZJEDINJENIH DRŽAV.

SLOVENSKIM VOLILCEM IN VOLILKAM!

V prijazno dolžnost si štejemo, da imamo zopet pri-liko priporočiti slovenskim volilcem in volilkam našega velezaslužnega kongresnika Adolph J. Sabatha. Kongresnik Sabath je rojen na Češkem, torej Slovan. On je kandidat na demokratskem tiketu za kongresnika v 21. distriktu. Kot Slovan je storil v kongresu že marsikaj koristnega za tu v Ameriki živeče Slovane, pa tudi za one, ki žive onkraj širnega morja ni pozabil. On je največ pripomogel, da je Jugoslavija, dobila od Amerike prvo posojilo, pa tudi drugače, kot Slovan je šel Slovanom vedno na roke. Tega slovenski volilci in volilke nismo pozabili! Sleherni Slovenec in Slovenka, ki ima pravico voliti naj gre na volišče in odda svoj glas za demokratskega kongresnika Slovana, ADOLPHA J. SABATH. Volilni dan 7. novembra 1922. naj zopet pokaže, da Slovani v Chicago, hočemo še nadalje imeti v državni zbornici zastopnika naše krvi!

UREDNIŠTVO EDINOSTI.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom v vseh naselbinah v državah Illinois, Kansas, Colorado, Wyoming in Montana naznanjamo da jih bo v kratkem obiskal naš po- tovalni zastopnik

Mr. LEO MLADICH

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Ave Maria," "Edinost" in "Glasnik Presvetega Srca Jezusovega", kakor tudi za oglede, tiskovine in sploh vse kar je v zvezi z našimi listi in našo tiskarno. Vse naše dobrotnike in naše naročnike in marljive zastopnike prosimo, da mu gredo pri razširjanju katoliškega tiska na roko in mu pomagajo, da se bo zanesel v vsako slovensko hišo katoliški list.

Vsem, ki mu bodo pomagali pri razširjanju katoliškega tiska, smo že v naprej prisrčno hvaležni.

Upravništvo in Uredništvo "Edinosti," "Ave Maria" in "Glasnika"

KO PRIDETE V CHICAGO

se ustavite pri John Vidmarju na Blue Island avenue. Tam dobite najboljše pijače, smodke in vedno čista snažna prenočišča.

JOHN VIDMAR,
Slovenska gostilna

2346 Blue Island ave. Chicago.

ZAKAJ TRPETI?

Revmatične, nevralgične in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

PAIN-EXPELLERJA

Tvorniška znamka rog v pat. ur. Zdr. dr. Glejte, da dobite pristnega — slavnega že več kot 50 let.

Zahtevajte SIDRO tvorniške znamke.

SLUŽBO DOBI poštena sloven-ka za hišno delo, dobra plača in lah-ko delo. Katero veseli naj se zglaši v našem uradu.

Naboljša
CIGARETA.

ZADNJA PRAVDA.

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

"Oče, bodite tako dobri, pazite nam na hišo in opravljajte živino, jaz se bom peljal z Martinom v mesto," je zaklical Adam v sredo pozno zvečer čez ograjo.

"Kaj bo pa Dodlička delala?" je oporekal oče.

"Dodla in Manca, obe se peljeta z nama: — pravita, da morata v mestu nekaj kupiti."

"Aha," je zažvižgal stari in se hudomušno namuznil, spomnil se je otroških avbic, poveljev in kapic z rdečimi pentljami in rekel:

"Le peljite se brez skrbi, dobro prodajte in srečno se vrnite!"

Komaj je v četrtek zjutraj odzvonil cerkvenikov stric v zvoniku dan, so šli mladi Porazilovi na pot. — Vozovi so pod tovorom ropotali; na vsakem je bilo naloženih vsaj dvajset vreč "klénške pšenice," kakor so v okolici zasmehljivo imenovali krompir.

Za vozovi sta šli skupaj mladi ženi, obe sta nesli košarice na rokah. — Na glavah sta imeli velike volnene rute; pogovarjali sta se in posvetovali, kaj in kje bosta kupovali. Več je govorila Dodlička, ki je kot krojačeva hči in izurjena šivilja dobro razumela take reči. "Oh, da bi le čas imela, sama bi si vse sešila za tega otročička, ne enega samega vboda bi ne smele narediti tuje roke. Toda vedno sem vprežena; do šivanke ne pridem razen v nedeljo popoldne, in še takrat s težavo zašijem z debelim sukancem, kar raztrgava z Adamom med tednom. — Kako bi mogla sedaj vzeti! — Le pogledj moje prste: — sami žulji — šivanke še čutim v njih ne." In pokazala je svakinji svoje izdelane roke.

"Verjamem, da ti je težko," jo je pomilovala Manca, "toda nič ne pomaga, moraš se privaditi."

"Saj se ne pritožujem," se je veselo zasmejala Dodlička in z drobnimi koraki stopicala ob Mancini, ki je korakala kot vojak.

"Kaj ne, Manca, botri si bomo," je po kratkem molku vnovič začela pogovor Adamova zgovorna ženica, "ti boš mojemu in jaz tvojemu krstna mati."

"Seveda; kaj bi drugod iskali botrov!"

Tako sta med pogovori prišli k Domažlicam. Pred mestom pri križu sta obuli nogavice in čizme, spustili spodrecana krila in predpasnike in počakali na vozove, ki sta jih precej prehiteli. Vsaka se je pridružila svojemu možu, in tako so pripeljali v mesto. Voz za vozom je drdral, cesta jih je bila polna. Na trgu pri zgornjih in spodnjih mestnih vratih so stali stražniki in mestni uslužbenci, ki so pobirali tržno pristojbino za prostor in določevali, kam naj kdo zapelje. Tesno se je moral uvrstiti voz zraven voza, da so se skoraj dotikali z osmi, da je tržni prostor zadostoval. Skozi spošnja vrata so prihajali kmetje iz spodnjih hodskih vasi: iz Hrastavic, Boric, Milavče, Kyčova in Mrakova. Večinoma so imeli vprežene konje, pa kakšne konje! Sami groši po životu in na opravi polno bleščečih medenih skledic, kročnikov in zaponk. Komaj so jih pridržali, že so rezgetali in se spenjali; takoj so jih morali izpreči in peljati v gostilniške hleve, da s eni zgodila kaka nesreča. Hlapci so vrgli vsak svojo vrečico ovsa čez ramo in so jih ponosno peljali na dolgih vajetih; tlak je grmel pod podkvmi; čimbolj pa so konji nagajali, tem ponosnejši so bili kmetje. "Spodnji" kmetje so bili sploh bahavi — tudi smodke so že pušili in hrenovke so si kupovali. Pa saj so si lahko privoščili. Na vozovih so imeli na prodaj v platnenih vrečah pravo pšenico, ječmen, rž in oves. Vsak je vrgel vrečo z voza na tlak, jo postavil k sprednjemu kolesu, razvezal, razgrnil, da se je zrno žoltilo v njej kot zlato. Branjevci, peki, mlinarji in molarji so se sprehajali med

vrsto voz; segali so v izložene vreče, zajemali v perišče žito in ga ogledovali. Presipavali so ga iz dlani v dlan, pihali vanj, duhali, grizli posamezna zrna, vpraševali po ceni, metali zrnje zopet nazaj v vrečo — in nemi stopali k drugemu vozu. Tako so ogledovali tržno blago, kje in kakšno je prodaj. Ne prodajati ne kupovati se ni smelo pred devetimi. Pa tudi potem so svoje kmalu pokupili domači ljudje in kmetje so prodajali nato največ žitnima trgovcema Leviju ali Gibianu. Hlapci so znosili vreče pod streho. Desetico so zaslužili za vsako. Kmet pa je šel samo z listkom v trgovino po denar. Res, prava gospoda!

Tako je bilo pod dekanijsko cerkvijo pri spodnjih vratih na žitnem trgu. Popolnoma drugače je bilo na nasprotnem koncu trga pred samostanom in mestno hišo.

Tam je bil trg za krompir. Tu so se ustavljali in vrstili povečini samo kmetje iz "gornjih vasi" hodskih, posebno iz Klenci, Postrekova, Kodova, Tranova, Ujezda in Draženova. Njihovi bogatejši bratje iz Nevolice, Stautic, Luženic in drugih vasi so jih imenovali "volčkarje," pa še z volčki se niso pripeljali vsi; dosti je bilo takih, ki so imeli vprežene samo kravice, in vsi, volčkarji in kravarji, so sem na konec trga vozili samo krompir, repo, buče in včasih tudi kopo zeljnatih glav. Žida Gibian in Levij se tu niti prikazala nista; izpod obokanega poslopja so prihajale sem med vozove samo mestne gospe in revne delavske žene; kupile so vrečico krompirja ali dve, — dopovedale, kje stanujejo, barantale za vinarje, pa si izgovorile, da se jim krompir pripelje na stanovanje — pa bodisi celo tja na Bezdekovo ali Tinsko predmestje — v klet in na določen prostor.

Na cestnem vogalu je prodajal slepec svinčnike, to je, beračil je. Mimo pride neka ženska. "Ali ste res slepi?" "Da, gospa," odgovori slepec. Gospa seže v denarnico in vzame iz nje peni.

"Kaj imam sedaj v roki, pa mi povejte?" "Penj."

"Oč kod pa to veste, če ste slepi?"

"Zato ker od takih ljudi, kakor ste vi, ki toliko izprašujejo, navadno ne dobim nikdar več kakor peni."

Katehet: "Zakaj je Adam jabolko ugriznil?" Učenček: "Ker ni imel noža."

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855, BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

"ŽELEZNA PRALNA PEČ"

Ta peč je zelo pripravna za perilo. Na to peč se lahko postavi pralni kotel, v katerem v kratkem času zavre voda in se perilo skuha. To peč lahko postavite v klet ali kamor Vam bolj prija, kjer že imate bolj ugoden prostor za pranje. Po zimi pa to peč lahko porabite za greti Vaše sobe, ker hitreje Vam segreje hišo, kot katera koli druga peč. V njej lahko kurite s premogom ali drvami. Poleti jo lahko rabite za kuhanje, namesto, da bi kurili v velikih pečeh, kuhate na tej ki potrebuje le malo kuriva.

Naročite si jo takoj in pišite na zóoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00 Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

BENJ. EICHHOLZER,

TRGOVINA RAZNE ŽELEZNINE IN POHIŠTVA

527 Main Street

Forest City, Pa.

Dolžnost Slovencev v Chicagi

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblachila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH-WEST LAUNDRY CO.

Wet and Dry Wash

JOHN ČERNOVICH, lastnik.

255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.

Telephone: Yards 5893.

NAROČNIKI POZOR!

Poglejte številko poleg Vašega naslova, ta znači do kedar je plačan list. Prva številka pomeni mesec, druga leto. Ako je poleg Vašega naslova 11-22. To pomeni, da je Vam novembra meseca potekla naročnina. Ker so pri izdajanju lista vedno veliki stroški prosimo vse naročnike, da svojo naročnino pravočasno obnove, da se jim lista ne vstavi.

ZLASTI opozarjamo vse tiste, ki so naročili Edinost svojim domačim v staro domovino. Mnogim je potekla naročnina. Vse te prosimo, da obnove naročnino, ker pošiljatveni stroški za v stari kraj so veliki. Mi ne radi ustavimo list Vašim domačim, toda pošiljatveni stroški nas silijo v to, da bomo morali v bodoče to storiti, ako se ne bo naročnina obnovila v doglednem času.

KADAR se preselite, sporočite nam takoj svoj novi naslov. Poleg tega pa nam pošljite zraven tudi stari naslov, ker s tem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela pri iskanju Vašega imena.

Prosimo vpošteevajte to!

Upravišтво Edinosti.

Ali si že naročil "KOLEDAR AVE MARIA" svojcem v domovini? — AKO NE, STORI TAKOJ!

DELO DOBIJO TAKOJ!

Izurjeni brusilci "grinderji." Izurjeni izdelovalci orodja. Nožarji in kovinarski polirji. Delo stalno.

AMERICA SAW & TOOL WORKS.

14th and Western ave., CHICAGO, ILL.

J. KOSMACH.

184 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Ruskom je priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA
Previdno naročite hitro, da vam
trajno pokladam stenski papir
Najbolše delo nanižje cene
Vselej dobite se vselci na svojega
mesta

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom v Clevelandu, Lorainu in Barbertonu, Ohio, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK ZUPANČIČ,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Ave Maria" "Edinost" in "Glasnik P. S. J." Kakor tudi za oglase, tiskovine in sploh vse, kar je v zvezi z našo tiskarno. Vse naše naročnike in naše marljive lokalne zastopnike lepo prosimo, da mu pomagata število naročnikov tako pomnožiti, da bo v vsaki katoliški hiši katoliški list.

Vsakemu, ki mu bo pomagal, bodisi z besedo ali dejanjem, širiti naše liste, se že vnaprej najlepše zahvaljujemo.

Uredništvo in upravišтво "Edinosti," "Ave Maria" in Glasnika P. S. J.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone Canal 2534.